

به‌رژه‌وهندی (نهوتی) و به‌رژه‌وهندی (نه‌ته‌وهیی)

مه‌هاباد قه‌رده‌داغی

سه‌ره‌کیتیرین فاکتیری که‌رتکردنی کوردستان و په‌رتکردنی نه‌ته‌وهی کورد، سامانی نهوتی کوردستان بوو. نهوتی کوردستان هه‌ر له‌ دوای دۆزینه‌وه‌یه‌وه تا ئه‌م‌رۆ، جۆلینه‌ره‌وه‌ی حه‌زی ده‌وله‌تانی دنیا و ده‌وروبه‌ری بووه. نهوتی کوردستان، بوژینه‌ره‌وه‌ی ئابووری ده‌وله‌ته‌ داگیرکه‌ره‌کانی کوردستان بووه و، هۆیه‌کی نه‌شاردراوه‌ش بووه بۆ چه‌وساندنه‌وه‌ی کورد و ئه‌و شه‌رانه‌شی که‌ به‌ مه‌به‌ستی س‌رینه‌وه‌ی نه‌ژاد و ناسنامه‌یه‌وه له‌ دژی کراوه.

- به‌رژه‌وهندی (نهوتی) وا ده‌کات (نه‌ته‌وه‌ی) عه‌ره‌ب له‌ پارچه‌کردنی خاکی عیراق بترسی، چونکه‌ عیراق له‌ پرووی (نه‌ته‌وه‌یی) یه‌وه سه‌ر به‌ عه‌ره‌به، خاکه‌کشی خاکیکی عه‌ره‌بیه و، گرنگی ئه‌و خاکه‌ش بۆ ئه‌وان له‌و (زێری ره‌ش) هه‌یه که له‌ خاکی کوردستانه‌وه هه‌لده‌قولی و نهوتی که‌رکووک چوارسه‌د سالی تریش هه‌ر وا به‌و خیرایی و لیشاوه‌وه له‌ هه‌لقولین به‌رده‌وام ده‌بی.

- هه‌ر به‌رژه‌وهندی (نهوتی) یه‌ وای کرد، ده‌وله‌تی عوسمانی ئه‌وسا، هیلکی وه‌همی به‌ ده‌وری که‌رکووک و موسلدا بکیشی و به‌ خه‌یال بیکات به‌ هی خۆی و، له‌ به‌رژه‌وهندی (نه‌ته‌وه‌یی) تورکدا ماوه‌یه‌کی زۆر (نهوت) و (ئیسلام) به‌ کار به‌نییت و، ئیستاش بۆ هه‌مان مه‌به‌ست ده‌یه‌وی ده‌وله‌تی تورکی له‌ قه‌رزدا نوقمبوو، به‌ پاره‌ی نهوتی که‌رکووک!!، که‌ تا ماوه به‌ هی خۆی ده‌زانیت، قوتار بکات.

- به‌رژه‌وهندی (نهوتی) یه، موگناتیس ئاسا له‌سه‌ره‌تای سه‌ده‌ی رابردوووه‌وه له‌و په‌ری دنیاوه فریاره‌س و خزمه‌تگوزار بۆ رزگارکردنی گه‌لی کوه‌یت و گه‌لانی عیراق داده‌بارینتی.

- به‌رژه‌وهندی (نهوتی) و به‌ تابه‌تیش نهوتی شاره‌که‌ی که‌رکووک کوردستان، که‌ نزیکه‌ی سه‌د ساله هه‌لده‌قولی و چوارسه‌د سالی تریش بێماندوووبوون له‌ هه‌لقولیندا ده‌بیت، پێویسته و ده‌بیت و کاتی خۆیه‌تی بۆ به‌رژه‌وهندی (نه‌ته‌وه‌یی) کورد به‌ کار به‌ریت.

هیچ لارییه‌ک له‌وه‌دا نییه که‌ ئه‌م شاره، که‌رکووک، شاری خوشک و برایه‌تی و ئاشتی نیوان گه‌لانی جیاوازی نیشه‌جپی ناو ئه‌م شاره فره‌کتوووره بیت، هیچ گومانیش له‌وه‌دا نییه که‌ که‌رکووک له‌ ناو جوگرافیای کوردستاندا یه و زۆرینه‌ی دانیشه‌توانه‌کشی کورده. ئه‌وه‌ی هه‌تا ئیستا له‌ گه‌ل ئه‌م شاره‌دا کراوه به‌ هه‌موو پێوه‌ریکی سیاسی ده‌چیته‌خانه‌ی شیواندنی دیموگرافی و ئه‌وه‌ی له‌ گه‌ل کوردی ئه‌م شاره‌دا کراوه ده‌چیته‌خانه‌ی ق‌رکردنی نه‌ژادی و شیواندنی ناسنامه‌یه‌وه.

شاری که‌رکووک، ئه‌گه‌ر ئیستا، واته له‌ ۱۰ی نیسانی ۲۰۰۳، به‌ هاوکاری هیزی هاوپه‌یمانان و هیزی پێشمه‌رگه و هیزی جه‌ماوه‌ر رزگاری بووبی، له‌ رۆژی نه‌ورۆزی ۱۹۹۱ دا ته‌نها به‌ هیزی بازووی پێشمه‌رگه و جه‌ماوه‌ری کورد

له به عس ئازاد کرا. کورد بۆ خۆیشی مهحاله بتوانی دهستبهرداری ئەم شاره بیته. کورده کهر کوکیه کان له رووی سۆزداریهوه کهر کوکیان خۆش دهوی، کوردی شاره کانی تریش به هۆی ئەوهوه که به سیمبولی چهوساندنهوهی گهلی کوردی دهزانن، خۆشیان دهوی. بهلام پروانین بۆ ئەم شاره (نهوتی) یه، که له دهزگاکانی راگه پاندنی دنیایدا ههه بهم نازناوهوه ناوی دهبن، دهیی به پروانینیکی نوێ بیته، پروانینیکی ئابووریانه بیته، که پروانینی سهردهمه. پروانین بیته له رووی بهرژهوهندی (نهتهوهیی) ههه. کهر کوک پیوسته بۆ کوردی لهتهکانی تری کوردستانیش جیی بایهخ بیته، وهک چۆن شاره (نهوتی) یه کانی تری لهتهکانی تری کوردستانیش دهبیته بۆ باشووری کوردستان جیی بایهخ بیته. وهک چۆن بهرژهوهندی (نهوتی) بوو که به هۆیهوه کوردستان کهرت و (نهتهوهی) کورد پهت کرا، ههه ئەم کانزا ههه بزوینهیه دهتوانی، کوردستانی لهتکراو بدوریتتهوه به یه کتر و نهتهوهی کوردی پهتکراو ئازاد بکات.

۲۰۰۳-۴-۱۳

کوردستان بیته